

## **СТАНОВИЩЕ**

на

**Асоциация на парковете в България**

**Българска асоциация за алтернативен туризъм**

**Българска фондация биоразнообразие**

**Българско дружество за защита на птиците**

**Българско дружество по фитоценология**

**Световен фонд за дивата природа, Дунавско – Карпатска програма**

**Сдружение за дива природа БАЛКАНИ**

**СНЦ Зелени Балкани**

относно

**проект за Закон за изменение на Закона за биологичното  
разнообразие, внесен от н.п. Джевдет Чакъров и н.п Георги Божинов**

**София, 09. август 2005**

Съзнавайки необходимостта от въвеждане на изменения и допълнения в Закона за биологичното разнообразие (ЗБР) с оглед преодоляване на някои негови неточности и подобряване възможностите за ефективното му прилагане, изразяваме сериозна тревога, че в проекта за ЗИД на ЗБР са допуснати редица елементи, които представляват отстъпление от съществуващите добри практики, а в някои случаи вместо да укрепят, по-скоро отслабват и стесняват обхвата на закона.

1

СТАНОВИЩЕ

на Асоциация на парковете в България, Българска асоциация за алтернативен туризъм, Българска фондация биоразнообразие, Българско дружество за защита на птиците, Българско дружество по фитоценология, Световен фонд за дивата природа, Дунавско – Карпатска програма, Сдружение за дива природа БАЛКАНИ, СНЦ Зелени Балкани  
относно проект за Закон за изменение на Закона за биологичното разнообразие, внесен от н.п. Джевдет Чакъров и н.п Георги Божинов  
София, 09. 08. 2005

В духа на доброто сътрудничество между Парламентарната комисия по опазване на околната среда и водите и българските екологични неправителствени организации и водени от желанието ни биологичното разнообразие на България да има съответстващ на изключителната му значимост закон, си позволяваме да направим както принципни коментари, така и конкретни препоръки за подобряването на документа. Постарали сме се най-значимите принципни коментари да намерят отражение в предложенията за конкретни промени в текстовете, като при тяхното изработване сме реферирали към европейските директиви, някои други европейски документи и някои международни конвенции.

В настоящото становище са изложени общите ни бележки по проекта на ЗИД на ЗБР, както и обосновка на предложенията ни. Конкретните текстове, които предлагаме да отпаднат от или да се включат в ЗИД на ЗБР са изложени в приложение към становището.

### **Бележки по проект за ЗИД на ЗБР**

1. Изключени са изцяло предвидените в ЗБР обществени обсъждания и изобщо консултативния процес както при обявяването на специални защитени зони, така и при въвеждането на промени в тях (вкл. намаляване на площта и заличаване на зоната).

Това е абсолютно недопустимо по следните причини:

- пълното изключване на консултативния процес противоречи на духа и изискванията на Орхуската конвенция, на която България е пълноправен член. Освен България, в близко бъдеще се очаква и Европейският съюз

#### СТАНОВИЩЕ

на Асоциация на парковете в България, Българска асоциация за алтернативен туризъм, Българска фондация биоразнообразие, Българско дружество за защита на птиците, Българско дружество по фитоценология, Световен фонд за дивата природа, Дунавско – Карпатска програма, Сдружение за дива природа БАЛКАНИ, СНЦ Зелени Балкани  
относно проект за Закон за изменение на Закона за биологичното разнообразие, внесен от н.п. Джевдет Чакъров и н.п. Георги Божинов  
София, 09. 08. 2005

да стане пълноправен член на конвенцията, след приемане на необходимите за прилагането ѝ директиви.

- това е в разрез с утвърдената добра практика на Европейската Комисия, която се стреми да подобрява прозрачността на действията си по изпълнението на своята политика във всички области.
- това представлява сериозно отстъпление от въведените през последните години добри демокартични практики на достъп до информация и общественото участие при обсъждане на екологични въпроси.

Особено неразбираемо е пълното изключване на консултативния процес и общественото участие в определянето и измененията на защитени зони като се има предвид подробно разписаната консултативна процедура за техните буферните зони, която ЗИД на ЗБР въвежда.

Настояваме да се включи обществен консултативен процес при обявяване и изменение на специални защитени зони. Конкретните ни предложения са изложени в приложението.

2. Сега действащите членове 31 – 34 на ЗБР и направените предложения за изменение и допълнение, не представляват пълна и коректна транспозиция на процедурата за оценка на планове и проекти, въздействащи върху защитените зони, заложената в чл. 6, т. 3 и 4 на Директива 92/43/ЕЕС..

Директивата изисква тази процедура да е ясно определена, дори ако се съвместява с процедурите по ОВОС и екологична оценка по други Директиви. Тази процедура задължително се състои от четири стъпки, във

#### СТАНОВИЩЕ

на Асоциация на парковете в България, Българска асоциация за алтернативен туризъм, Българска фондация биоразнообразие, Българско дружество за защита на птиците, Българско дружество по фитоценология, Световен фонд за дивата природа, Дунавско – Карпатска програма, Сдружение за дива природа БАЛКАНИ, СНЦ Зелени Балкани относно проект за Закон за изменение на Закона за биологичното разнообразие, внесен от н.п. Джемдет Чакъров и н.п. Георги Божинов  
София, 09. 08. 2005

всяка от които отговорният административен орган провежда специфични оценки. Не съществува предварително ограничен списък на планове и проекти, които могат да се подлагат на такава оценка. Решенията на административния орган следва да се основават на важни принципи и подходи като принципа на предпазливостта и приоритетността на природозащитните цели на защитените зони над други обстоятелства, както и оценката на всички възможни алтернативи.

Вместо да създаде такава процедура, ЗБР почти изцяло препраща екологичните оценки към съществуващите процедури по ОВОС и Екологична оценка (ЕО) според Закона за опазване на околната среда. Съществуващите там процедура не са пригодни за изпълнение целите на Директива 92/43/ЕЕС по следните причини:

- Не съществува ясно разграничение на оценките както е постановено по чл. 6 на Директива 92/43/ЕЕС.
- Липсват важни процедурни стъпки.
- Отговорностите на административния орган по отношение процеса на оценка са много по-малки от изискващите се.
- Липсват заложените принципи за вземане на решения, изискващи се от Директива 92/43/ЕЕС.

Вместо да се налагат промени в Закона за опазване на околната среда, предлагаме текстове в ЗБР, които създават независима процедура за оценка на планове, програми и инвестиционни предложения, които могат да имат значително отрицателно въздействие върху защитените зони. Така ще се достигне изискваната пълна транспозиция на Директива 92/43/ЕЕС, като

#### СТАНОВИЩЕ

на Асоциация на парковете в България, Българска асоциация за алтернативен туризъм, Българска фондация биоразнообразие, Българско дружество за защита на птиците, Българско дружество по фитоценология, Световен фонд за дивата природа, Дунавско – Карпатска програма, Сдружение за дива природа БАЛКАНИ, СНЦ Зелени Балкани  
относно проект за Закон за изменение на Закона за биологичното разнообразие, внесен от н.п. Джевдет Чакъров и н.п. Георги Божинов  
София, 09. 08. 2005

такава процедура може да бъде провеждана успоредно на процедурите по ОВОС и ЕО и по този начин да се пести административен капацитет.

3. Друга необходимост от изменение на ЗБР е във връзка с актуализиране списъците на местообитанията и видовете към закона с оглед хармонизирането им с настъпили промени в европейски директиви, както и за осигуряване адекватна защита на някои видове и местообитания. Считаме, че особено по отношение на приложение 1 авторите на ЗИД не са успели да постигнат тази цел и приложението се нуждае от сериозно преработване. В сега действащия ЗБР са включени 53 местообитания от приложение I на Директива 92/43/ЕЕС. В ЗИД на ЗБР фигурират общо 73 местообитания, от които 65 са от приложение 1 на Директива 92/43/ЕЕС, а останалите 8 не са отнесени към него. Настояваме да се разгледа и приеме предложението ни за приложение 1, включено към това становище. В предложението от нас списък са включени 88 местообитания от приложение 1 на Директива 92/43/ЕЕС. Сравнително големия брой местообитания може да се обясни с разнообразните екологични условия и факта, че територията на България попада в границите на четири биогеографски района – континентален, алпийски, черноморски и средиземноморски. Ако списъкът по приложение 1 бъде приет в настоящия си вид, това би довело до сериозни ограничения в обхвата на европейската екологична мрежа НАТУРА 2000 в България и би лишило страната както от съществени европейски субсидии в сферата на околната среда и устойчивото развитие, така и от сериозни възможности за развитие на устойчиви поминъци в изоставаци райони.

5

#### СТАНОВИЩЕ

на Асоциация на парковете в България, Българска асоциация за алтернативен туризъм, Българска фондация биоразнообразие, Българско дружество за защита на птиците, Българско дружество по фитоценология, Световен фонд за дивата природа, Дунавско – Карпатска програма, Сдружение за дива природа БАЛКАНИ, СНЦ Зелени Балкани относно проект за Закон за изменение на Закона за биологичното разнообразие, внесен от н.п. Джевдет Чакъров и н.п. Георги Божинов  
София, 09. 08. 2005

В приложението към настоящото становище са направени и други предложения, които целят да допринесат за усъвършенстване на закона и прецизиране на отделни негови разпоредби.

#### СТАНОВИЩЕ

на Асоциация на парковете в България, Българска асоциация за алтернативен туризъм, Българска фондация биоразнообразие, Българско дружество за защита на птиците, Българско дружество по фитоценология, Световен фонд за дивата природа, Дунавско – Карпатска програма, Сдружение за дива природа БАЛКАНИ, СНЦ Зелени Балкани  
относно проект за Закон за изменение на Закона за биологичното разнообразие, внесен от н.п. Джевдет Чакъров и н.п. Георги Божинов  
София, 09. 08. 2005